

Οὐ γὰρ νικῆσαι ζητοῦμεν, ἀλλὰ προσλαβεῖν ἀδελφοὺς... Συνέντευξη με τον Πρόεδρο του Συνοδικού τμήματος για τις πληροφορίες κ. Β. Λεγκόϊντα.

a:2:{s:4:"TEXT";s:72794:"

Η ἐκκληση της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας «προς τους εκτός της ἐνότητας με την Αγία Εκκλησία Ορθοδόξους χριστιανούς της Ουκρανίας» προκάλεσε μια ζωντανή συζήτηση στο ουκρανικό κοινό. Ιδιαιτέρως η Σύνοδος της λεγομένης «Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Πατριαρχείου Κιέβου» δημοσιεύσε μια απαντητική επίσημη δήλωση, της οποίας το ὕφος και οι θέσεις θα μπορούσαν να προκαλέσουν απορία στον αναγνώστη. Σε συνέντευξή του στο «Bogoslov.ru» ο Πρόεδρος του Συνοδικού τμήματος για τις πληροφορίες κ. Β. Λεγκόϊντα δίνει τις απαραίτητες ἐπεξηγήσεις σχετικά με το εν λόγω ἔγγραφο.

Βλαδίμηρε Ρομάνοβιτς, η τελευταία επίσημη δήλωση του Αυτοαποκαλούμενου «Πατριαρχείου Κιέβου» αρχίζει από τον ισχυρισμό, ότι αυτή η θρησκευτική οργάνωση δεν είναι σχίσμα, αλλά «ως Τοπική Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία υπάρχει ένα αναφαίρετο μέρος της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας - παρόλο που η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία και οι άλλες ομόφρονες Εκκλησίες δεν το αναγνωρίζουν». Πως σχολιάζετε το κείμενο αυτό;

Πρώτα απ' όλα «οι άλλες Εκκλησίες» είναι ούτε λίγο ούτε πολύ, όλες οι Αυτοκέφαλες Ορθόδοξες Εκκλησίες, δηλαδή ὅλη η οικογένεια των Ορθοδόξων του κόσμου! Προσπαθώντας να δικαιολογήσουν το σχίσμα οι πρωταγωνιστές του, απλώς αδιαφορούν για τη λογική και τον κοινό νουν.

Άραγε, είναι δυνατόν να είναι κανείς μέρος της Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας, χωρίς να τον αναγνωρίζει η ίδια η Εκκλησία και χωρίς να έχει με το «μέρος» αυτό την οποιαδήποτε κοινωνία;

Γνωρίζουμε, ότι πολλές φορές το Κίεβο γινόταν επίκεντρο Πανορθόδοξων εορτασμών. Στην ουκρανική πρωτεύουσα συναθροίζονταν ιεράρχες απ' όλες ή σχεδόν ὅλες τις Τοπικές Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Μα ἦταν πάντα φιλοξενοῦμενοι της κανονικής Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και του νόμιμου της Προκαθημένου, Μακαριωτάτου μητροπολίτη Κιέβου και πάσης Ουκρανίας κ. Βλαδιμήρου - και

όχι του αυτοαποκαλούμενου «Πατριαρχείου Κιέβου».

Στις 28 Ιουλίου, όπως ενημερώνουν, μαζί με τον επικεφαλής αυτής της θρησκευτικής οργάνωσης προσευχήθηκε η αντιπροσωπεία της «Ορθόδοξης Εκκλησίας του Μαυροβουνίου» με επικεφαλής τον «μητροπολίτη» Μιχαήλ.

Μα έτσι μπορούν να πλανούνται μόνον εκείνοι, οι όποιοι αγνοούν, ότι αυτή η «εκκλησία» είναι μια σχισματική οργάνωση του ίδιου είδους. Το δημιούργημα αυτό δεν υποστηρίζεται από τον ευσεβή λαό του Μαυροβουνίου, του οποίου ο νόμιμος ποιμένας είναι ο μητροπολίτης Μαυροβουνίου κ. Αμφιλόχιος, ο οποίος είναι γνωστός σε όλο τον ορθόδοξο κόσμο.

Ενώ στο Κίεβο ερχόταν δήθεν «ο μητροπολίτης Μαυροβουνίου» και πράγματι ο πρώην κληρικός του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως εν καθαιρέσει και αφορισμένος απ' όλη την Εκκλησία.

Εάν βρίσκεται κανείς σε μια τόσο καταστροφική απομόνωση από την Οικουμενική και Αποστολική Εκκλησία, χρειάζεται να σκεφθεί για την επιστροφή και τη σωτηρία της ψυχής του, και όχι για κάποιες ασαφές «διαφορές δικαιοδοσίας».

Όμως στην ίδια εκδήλωση ισχυρίζονται, ότι οι αποσχισμένοι «δεν έχουν καμία διαφορά από το πλήρωμα της Ορθόδοξης Εκκλησίας ούτε στην διδασκαλία της πίστεως, ούτε στην τέλεση μυστηρίων και άλλων ακολουθιών, ούτε στην πρακτικοποίηση των κανόνων του Κανονικού δικαίου»...

Πώς δεν έχουν διαφορές; Ένας από τους βασικούς κανόνες στην Ορθόδοξη Εκκλησία είναι το να μην τελεί ούτε λειτουργία, ούτε άλλες ιερουργίες ο ιερέας, ο οποίος βρίσκεται εν αργία ή μάλιστα εν καθαιρέσει. Και εδώ έχουμε έναν άνθρωπο, όχι μόνο εν καθαιρέσει, αλλά και αφορισμένο, ο οποίος «λειτουργεί» και «χειροτονεί» κανονικά.

Άραγε δεν είναι αυτό καταπάτηση όλων των αρχών του κανονικού δικαίου; Ή μήπως η διδασκαλία της πίστεως της Εκκλησίας επιτρέπει σε οποιονδήποτε να τελεί τα Μυστήρια απλώς βάζοντας τα «γνήσια» ιερά άμφια και απαγγέλλοντας τα «σωστά» λόγια;

Οι συγγραφείς του εν λόγω εγγράφου προσπαθούν να υποστηρίξουν, πως δεν είναι σχισματικοί, αναφέροντας τα λόγια του αγίου Βασιλείου του Μεγάλου, σύμφωνα με τον οποίον το σχίσμα είναι η διαφορά «δι' αίτιας τινὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ ζητήματα ἰάσιμα πρὸς ἀλλήλους».

Δηλαδή το «Πατριαρχείο Κιέβου» δεν έχει διαφορά με την Εκκλησία σε κανένα ζήτημα εκκλησιαστικό! Εγώ νομίζω, πως αρκεί να κοιτάξουμε το ζήτημα περί του «ποιος μπορεί να τελεί

ακολουθίες και ποιος όχι».

Απ' ότι βλέπουμε, το ζήτημα τούτο οι αποσχισμένοι αδελφοί μας το έλυσαν, να το πούμε ανοιχτά, αντιθέτως από τους καθορισμένους στην Ορθόδοξη Εκκλησία κανόνες.

Για να γίνει κανείς σχισματικός, δεν είναι απαραίτητο να εξευρέσει την δική του ακολουθία ή μια καινούργια διδασκαλία (στην τελευταία περίπτωση θα έπρεπε να μιλήσουμε για την αίρεση).

Κατά τον ορισμό του Ιωάννου Ζωναρά, σχισματικοί λέγονται «οί περὶ μὲν τὴν πίστιν καὶ τὰ δόγματα ὑγιῶς ἔχοντες, διὰ τινος δὲ αἰτίας ἀποσχίζοντες καὶ ἀντισυνάγοντες».

Ο σπουδαίος βυζαντινός ερμηνευτής του κανονικού δικαίου δεν θεωρεί απαραίτητο να καθορίζει επακριβώς τις αιτίες αυτές, και δεν είναι τυχαίο αυτό. Το ουσιώδες του σχίσματος καθορίζεται από το ίδιο το γεγονός της αποκοπής της κοινωνίας με την Οικουμενική Εκκλησία δια την αυθαίρετή του αποστασία από τη νόμιμη Ιεραρχία.

Αυτή η πράξη ασφαλώς κατακρίνεται από τους ιερούς κανόνες· «εἴ τις πρεσβύτερος ἢ ἐπίσκοπος ἢ μητροπολίτης τολμήσειεν ἀποστήναι τῆς πρὸς τὸν οἰκεῖον πατριάρχην κοινωνίας καὶ μὴ ἀναφέρει τὸ ὄνομα αὐτοῦ, κατὰ τὸ ὠρισμένον καὶ τεταγμένον, ἐν τῇ θείᾳ μυσταγωγίᾳ, ἀλλὰ πρὸ ἐμφανείας συνοδικῆς καὶ τελείας αὐτοῦ κατακρίσεως σχίσμα ποιήσει, τοῦτον ὠρισεν ἡ ἁγία σύνοδος, πάσης ἱερατείας παντελῶς ἀλλότριον εἶναι» (Πρωτοδευτ. ΙΕ΄).

Τελειώνοντας αυτά που είπαμε, μπορούμε να δώσουμε την εξής κατανόηση του σχίσματος. Το σχίσμα εμφανίζεται, όταν οι συγκεκριμένοι ιεράρχες και κληρικοί αποχωρίζονται από τη νόμιμη Ιεραρχία, καταπατούν τους ιερούς κανόνες, και γι' αυτό οι νόμιμες εκκλησιαστικές αρχές με βάση τους κανόνες εκείνους και με την νόμιμη διαδικασία του εκκλησιαστικού δικαστηρίου τους αποκλείουν από την εκκλησιαστική κοινωνία.

Οι άλλες Ορθόδοξες Εκκλησίες αναγνωρίζουν τον αποσχηματισμό και αποκόπτουν κάθε κοινωνία με τους σχισματικούς. Αυτή ήταν ακριβώς η περίπτωση του λεγομένου «Πατριαρχείου Κιέβου».

Και τί θα μπορούσε να πει κανείς για τα επιχειρήματα από την ιστορία παραχώρησης αυτοκεφαλιών κατά τον ΧΙΧ και ΧΧ αιώνες; Φαίνεται, ότι και τότε έλαβαν μέρος οι κανονικές ποινές, δηλαδή η αυτοκεφαλία των καινούργιων Τοπικών Εκκλησιών δε αναγνωριζόταν αμέσως... Ως παράδειγμα, πότε - πότε φέρουν το σχίσμα της Βουλγαρικής Εκκλησίας από το Οικουμενικό Πατριαρχείο - πράγμα που υπήρχε ως το 1945, τελείωσε όμως με την αναγνώριση της αυτοκεφαλίας. Όπως ισχυρίζονται οι οπαδοί του «Πατριαρχείου Κιέβου», οι αφορισμοί με τον καιρό απλώς ξεχάστηκαν.

Πράγματι, η παραχώρηση αυτοκεφαλιών τον ΧΙΧ-ΧΧ αιώνων συνεπαγόταν συχνά με την αμοιβαία κατανόηση, παροδικές αποκοπές κοινωνίας, ακόμη και τις εκκλησιαστικές ποινές. Αλλά οι περιπτώσεις αυτές έχουν μια ριζική διαφορά από την κατάσταση του «Πατριαρχείου Κιέβου».

Και όχι μόνον, διότι η αυτοκεφαλία ήταν μια ομόθυμη θέληση του πιστού λαού εκείνων των χωρών, αλλά και των ποιμένων και αρχιποιμένων (κάτι, που δεν υπάρχει στη περίπτωση του αυτοαποκαλούμενου «Πατριαρχείου Κιέβου»).

Στην περίπτωση με το λεγόμενο βουλγαρικό σχίσμα, η απόφαση μιας εσωτερικής πράξης της Εκκλησίας Κωνσταντινούπολης το 1872, με τη δική της πρωτοβουλία φέρθηκε στην πανορθόδοξη συζήτηση.

Ως αποτέλεσμα η πράξη της κατάκρισης του σχίσματος δεν εγκρίθηκε από τον Πατριάρχη Ιεροσολύμων, την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Αντιοχείας, την Ιερά Σύνοδο της Ρωσικής Εκκλησίας, καθώς και από τις Εκκλησίες της Ρουμανίας και της Σερβίας, οι οποίες απουσιάζονταν στη Σύνοδο του 1872. Όπως βλέπουμε, εδώ δεν πρόκειται για συμφωνία (consensus) πάντων των Εκκλησιών.

Γι' αυτό όλα τα χρόνια που υπήρχε ο βουλγαρικός χωρισμός, διατηρούταν και η μερική κοινωνία των αποχωρισμένων με την Εκκλησία, όπως δεικνύεται από τα πολλά τεκμήρια.

Ενώ οι νόμιμες ποινές των πρωταγωνιστών του σχίσματος στην Ουκρανική Ορθοδοξία αναγνωρίστηκαν αναντιρρήτως από όλο τον ορθόδοξο κόσμο· δεν είχανε αλλά ούτε έχουν κοινωνία με καμία από τις Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Εκτός τούτου, η ιστορία του βουλγαρικού χωρισμού τελείωσε όχι με μια απλή «λήθη» των αφορισμών και ποινών, αλλά με την επιστολή του μητροπολίτη Σοφίας Στεφάνου στον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, όπου ο μητροπολίτης εξ' ονόματος της Συνόδου του ζητούσε να ακυρωθούν οι εκκλησιαστικές ποινές «από τον βουλγαρικό κλήρο και λαό».

Επομένως, τις ποινές εκείνες οι ιεράρχες της Βουλγαρίας τις αναγνώριζαν ισχύοντες και έχοντες δύναμη. Δυστυχώς, προς το παρόν καμία τέτοιου είδους αίτηση στην κανονική Εκκλησία δεν έχει έρθει. Εδώ που τα λέμε, την νόμιμη αυτοκεφαλία οι ηγέτες του βουλγαρικού σχίσματος δεν την είδαν. Την εποχή εκείνη όλοι τους έφυγαν στον άλλο κόσμο.

Ως παράδειγμα προτείνουν και την Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία, την αυτοκεφαλία της οποίας η Κωνσταντινούπολη δεν αναγνώρισε επίσημα περισσότερα από εκατό χρόνια...

Η μη αναγνώριση της αυτοκεφαλίας και το σχίσμα της εκκλησιαστικής κοινωνίας είναι δύο διαφορετικά πράγματα. Στην βάση των ιστορικών γεγονότων μπορεί κανείς να πιστοποιήσει εδώ και χρόνια, ότι από το 1448 μέχρι το 1589, η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία διατήρησε την πληρότητα της ευχαριστιακής κοινωνίας με την Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως και με τις Ανατολικές Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Παρ' όλο που το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως δεν ενέκρινε αμέσως την αυτοκεφαλία της Ρωσικής Εκκλησίας, συνέχισε να διατηρεί την ενότητα εν προσευχή και κοινωνία διαμέσου των Αγίων Μυστηρίων.

Καμία εκκλησιαστική αργία στους επισκόπους της Ρωσικής Εκκλησίας, στον κλήρο και στους λαϊκούς δεν υπήρχε.

Αναφέροντας στα πιο καινούργια παραδείγματα, οι πρωταγωνιστές του «Πατριαρχείου Κιέβου» συγκρίνουν συχνά τον εαυτό τους με την Ρωσική Εκκλησία της Διασποράς: Χρόνια έλεγαν για το «σχίσμα» και μετά για την τραγική ξεπέραση του χωρισμού.

Ποιο λανθασμένη σύγκριση δεν μπορεί κανείς να βρει. Την διαμόρφωση της Ρωσικής Εκκλησίας της Διασποράς προκάλεσαν τα γνωστά ιστορικά δύσκολα γεγονότα, εμφύλιος πόλεμος και μαζική μετανάστευση.

Η Εκκλησία δημιουργήθηκε ως προσωρινή δομή, όπως έχει τονιστεί σε όλα τα καταστατικά ντοκουμέντα της. Οι επίσκοποι, ποιμένες και λαϊκοί πάντοτε θεωρούσαν τους εαυτούς τους ως σύνολο της ενωμένης Ρωσικής Εκκλησίας, με προσωρινή αυτοδιοίκηση μέχρι την εξαφάνιση στην πατρίδα τους του αθεϊστικού καθεστώτος. Κανείς από τους ιεράρχες της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας της Διασποράς δεν ήταν αφορισμένος ή αναθεματισμένος.

Δεν υπήρχε ποτέ πλήρη απομόνωση της Ρωσικής Εκκλησίας της Διασποράς από το πλήρωμα της Οικουμενικής Ορθοδοξίας. Γι' αυτό και η αποκατάσταση της ενότητας ήταν απλά θέμα χρόνου, όπως και έγινε μετά την ριζική αλλαγή του καθεστώτος στην Ρωσία, την Ουκρανία και τις άλλες χώρες, όπου υπάρχει η δικαιοδοσία της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Μπορείτε να σχολιάσετε την έγκριση για το, ότι η αρχιεροσύνη της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας δεν μπορεί να «είναι αναντίρρητος και αμερόληπτος διερμηνέας των κανόνων και θεσμών της Εκκλησίας»;

Πιθανώς, πρόκειται για την λεγόμενη «αναγνώριση των μυστηρίων», την οποία επιδιώκουν οι

σχισματικοί και για τον πρώτο κανόνα του Μέγα Βασιλείου, τον οποίο παρέθεσε στην έκκλησή της προς τους σχισματικούς η Ιερά Σύνοδος της **Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας**.

Αλλά πρώτα απ' όλα ο κανόνας του Μεγάλου Βασιλείου λέγει για την ακολουθία της ξανά υποδοχής στην Εκκλησία οι οποίοι είναι εκτός της ενότητας της Εκκλησίας, και όχι για την «αναγνώριση» μυστηρίων των οποίων συνεχίζουν να βρίσκονται εκτός Εκκλησίας. Σύμφωνα με δηλώσεις των ηγετών του σχίσματος, αυτοί είναι σίγουροι στο δίκαιό τους και για την μετάνοια δεν έχουν ανάγκη.

Όμως να το πούμε, τους πικραίνει το γεγονός της μην αναγνώρισης των μυστηρίων τους! Παράξενη ερώτηση, δεν είναι έτσι;

Όσον αφορά την καταλληλότητα του λεγομένου κανόνα της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, μπορεί κανείς να διασαφηνίσει το επόμενο.

Κάνοντας παραπομπές στους «αρχαίους», ο Μέγας Βασίλειος φέρνει τις διαφορετικές πρακτικές της υποδοχής των σχισματικών: δια αναβαπτίσεως (με παραπομπή στον Κυπριανό και Φιρμιλιανό) και χωρίς αναβαπτισμό (με παραπομπή σε κάποιους από την Ασία).

Θεμελιώδες ο άγιος Βασίλειος θεωρεί το γεγονός, ότι «ή μὲν ἀρχὴ τοῦ χωρισμοῦ διὰ σχίσματος γέγονεν, οἱ δὲ τῆς Ἐκκλησίας ἀποστάντες οὐκ ἔτι ἔσχον τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ἑαυτοὺς, ἐπέλιπε γὰρ ἡ μετάδοσις τῷ διακοπηῇ τὴν ἀκολουθίαν. Οἱ μὲν γὰρ πρῶτοι ἀναχωρήσαντες, παρὰ τῶν Πατέρων ἔσχον τὰς χειροτονίας καὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν αὐτῶν εἶχον τὸ χάρισμα τὸ πνευματικόν. Οἶδέ, ἀπορράγέντες, λαϊκοὶ γενόμενοι, οὔτε τοῦ βαπτίζεσθαι, οὔτε τοῦ χειροτονεῖν εἶχον ἐξουσίαν, οὔτε ἡδύνατο χάριν Πνεύματος ἁγίου ἑτέροις παρέχειν, ἢ αὐτοὶ ἐκπεπτῶκασιν» (Βασ. Νεοκ. Α').

Γι' αυτό η πρακτική της αναβαπτίσεως των σχισματικών, κατά τον Μέγα Βασίλειο, ήταν εντελώς βασισμένη, και ο άγιος δεν την κατακρίνει σε τίποτα. Αλλά συγχρόνως εκφράζεται με έγκριση για την άλλη πρακτική η οποία τότε υπήρχε - για υποδοχή των σχισματικών δια μετάνοιας για την διδασκαλία των πολλών. Με άλλα λόγια - για την ελάφρυνση της δυνατότητας επιστροφής στην Εκκλησία των πολλών μετανοούντων.

Η Ιερά Σύνοδος τόνισε την ποιο σπουδαία σκέψη του αγίου Βασιλείου: στην κοινωνία, η οποία βρίσκεται εκτός της Εκκλησίας, πτώχευσε η παροχή της χάριτος. Αυτή η χάρη μπορεί να συμπληρωθεί μόνο στην Εκκλησία, εκτός από την οποία δεν υπάρχει λόγος να συζητήσει κανείς τους κανόνες του εκκλησιαστικού δικαίου. Με άλλα λόγια, ο λόγος για «την αναγνώριση των μυστηρίων» των σχισματικών μπορεί να γίνει μόνο σε σχέση με την επιστροφή τους δια της μετάνοιας στην Εκκλησία. Αυτό και λέγει ο Μέγας Βασίλειος. Γενικά στον κανόνα του δεν πρόκειται

για την «αναγνώριση μυστηρίων» των σχισματικών, οι οποίοι δεν μετανοούν και δεν επιστρέφουν στην ενότητα της Κανονικής Εκκλησίας.

Όπως είναι γνωστό, οι σημερινές ουκρανικές αρχές προσανατολίζονται στις γειτονικές σχέσεις με την Ρωσία. Εξαιτίας της αλλαγής του πολιτικού κλίματος στην Ουκρανία, είναι κατάλληλες οι εγκρίσεις για το θέμα, ότι η Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία θα χρησιμοποιήσει την αλλαγή κλίματος για να καταστείλει το σχίσμα με την βοήθεια των αρχών;

Δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις για αυτές τις εγκρίσεις. Από τα πρόσωπα, που είναι εξουσιοδοτημένα να εκφράζονται εξ ονόματος πάσης της Εκκλησίας, κανείς δεν καλούσε τις κρατικές αρχές στην εφαρμογή των καταπιεστικών μέτρων κατά του σχίσματος.

Αντιθέτως, η έκκληση της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και οι ομιλίες του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου στην Ουκρανία είχαν πνεύμα αγάπης και συμπόνιας προς τους έκπτωτους από την Εκκλησία.

Όσον αφορά το κράτος, η λειτουργία του είναι στην συμπαράσταση της νομιμότητας και στην εξάλειψη των παραβάσεων του νόμου αν και αυτές συμβαίνουν.

Ειδικές προειδοποιήσεις της «Συνόδου του Πατριαρχείου του Κιέβου» απευθύνονται σε όσους θα προσπαθήσουν να επιστρέψουν στην κανονική Εκκλησία. Τους ξεκάνουν με την θεομηνία. Η κανονική χειροτονία των προσώπων, οι οποίοι ήταν χειροτονημένοι στο Πατριαρχείο του Κιέβου, ονομάζεται στην δήλωση ως «άρνηση Αυτού Χριστού» και «βλασφημία κατά του Αγίου Πνεύματος». Υπάρχουν και παραπομπές στους κανόνες.

Αυτές οι δηλώσεις δείχνουν, ότι οι σχισματικοί είναι ακόμα μακριά από την πρόθεση προς τον διάλογο, παρ' όλο που διακήρυσσαν πολλές φορές τις αγαθές τους διαθέσεις. Στην πραγματικότητα παίρνουν ανοιχτά θέση κατά της μετάνοιας και επιστροφής στην Εκκλησία. Για ποιον διάλογο μπορεί να γίνει λόγος;

Η παραπομπή στον ΞΗ΄ Αποστολικό κανόνα, εδώ δεν είναι καθόλου επίκαιρη. Στον κανόνα πρόκειται για το, ότι η δεύτερη χειροτονία δεν μπορεί να γίνει - εξ αιτίας του γεγονότος ότι η πρώτη χειροτονία ήταν από αιρετικούς. Το νόημά του - στην μην αναγνώριση των αιρετικών «χειροτονιών».

Αλλά αυτό σημαίνει, ότι η άκυρη χειροτονία θεωρείται μόνο στις περιπτώσεις, όταν το πρόσωπο την έλαβε από τους οποίους που αμάρτησαν κατά τα δόγματα της πίστεως; Καθόλου. Αν θα

μαζευτούν, παραδείγματος χάριν, δυο ή τρεις ορθόδοξοι λαϊκοί, οι οποίοι ομολογούν το Σύμβολο της Πίστεως χωρίς καμία αλλαγή, και θελήσουν να «χειροτονήσουν» ως πούμε τον επίσκοπο, - πράγματι αυτή η χειροτονία μπορεί να αναγνωρισθεί ως γνήσιο; Για να ιεουργεί κανείς χρειάζονται πληρεξουσιότητες από την Εκκλησία.

Πολλές φορές, μιλώντας για τους αιρετικούς, οι συγγραφείς των κανονικών όρων δεν τους διακρίνουν σαφώς από τους σχισματικούς. Σύμφωνα με τον Ξ΄ κανόνα της Δεύτερης Οικουμενικής Συνόδου, «Αίρετικούς... λέγομεν, τούς τε πάλαι τῆς ἐκκλησίας ἀποκηρυχθέντας, καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ὑφ' ἡμῶν ἀναθεματισθέντας· πρὸς δὲ τούτοις, καὶ τοὺς τὴν πίστιν μὲν τὴν ὑγιῆ προσποιουμένους ὁμολογεῖν, ἀποσχίσαντας δέ, καὶ ἀντισυνάγοντας τοῖς κανονικοῖς ἡμῶν ἐπισκόποις». Δηλαδή κατά τη σκέψη των πατέρων της Συνόδου, εκτός της Εκκλησίας είναι αδύνατον να ομολογεί κανείς «υγιῆ» την χριστιανική πίστη, το μόνο που απομένει είναι η «προσποίηση», η υποκρισία.

Γι' αυτό τους αποσχισμένους από την Εκκλησία σχισματικούς οι πατέρες συναριθμούν με αυτόν τον κανόνα στους αιρετικούς και τους δίνουν το ίδιο όνομα.

Από την άλλη πλευρά, ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέγει, ότι «τοῦ εἰς αἵρεσιν ἐμπεσεῖν τὸ τὴν Ἐκκλησίαν σχίσαι οὐκ ἔλαττ

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/56848/>